

Seat No. : _____

XC-110

T.Y.B.A.

March-2013

Economics : Paper-IX

(Problems of Indian Economy)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (૧) બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

(૨) પ્રશ્નપત્રમાં દર્શાવેલ પ્રશ્નનો નંબર જ ઉત્તરવહીમાં લખો.

૧. આર્થિક આયોજનનો અર્થ સમજાવી. ભારતીય આર્થિક આયોજનની સફળતા અને નિષ્ફળતાઓ જણાવો. ૧૪

અથવા

આર્થિક સુધારાનો અર્થ અને હેતુઓ જણાવી આર્થિક સુધારા માટે જવાબદાર પરિબળો અને અસરો જણાવો.

૨. ઉદારીકરણનો અર્થ સમજાવી, ઉદારીકરણની ભારતીય અર્થતંત્ર પરની અસરો જણાવો. ૧૪

અથવા

અંદાજપત્ર એટલે શું ? અંદાજપત્રના જુદા-જુદા પ્રકારો જણાવો.

૩. ભારતમાં વર્તમાન ભાવસપાટી વધવાનાં કારણો જણાવી ભાવસપાટી ઘટાડવા માટે તમે કેવા પગલાં સૂચવશો ? ચર્ચો. ૧૪

અથવા

રાષ્ટ્રીયકૃત વ્યાપારી બેંકોની સિદ્ધિઓ અને નિષ્ફળતાઓ જણાવો.

૪. ભારત સરકારની વર્તમાન આયાત નિકાસ નીતિની ચર્ચા કરો. ૧૪

અથવા

ભારતનાં આર્થિક વિકાસમાં વિદેશી સહાયનું મહત્ત્વ અને અસરો જણાવો.

૫. કોઈપણ બે ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪

(૧) ખાનગીકરણ

(૨) ભારતમાં ઔદ્યોગિક શ્રમિકો

(૩) બારમા નાણાપંચની ભલામણો

(૪) ભારતમાં ખેતમજૂરો

(૫) ભારતમાં કૃષિ માટે ધિરાણનાં મુખ્ય સ્ત્રોત

Seat No. : _____

XC-110

T.Y.B.A.

March-2013

Economics : Paper-IX

(Problems of Indian Economy)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) **All** questions carry equal marks.
(2) Mention the same questions number in the answer book as mentioned in the question paper.

1. Explain the concept of Economic Planning. Discuss the achievements and limitations of Indian Economic planning. **14**

OR

Explain the meaning and objectives of Economic reforms and discuss main factors accountable and economic impact of economic reforms.

2. Explain the meaning of Liberalisation. Discuss its effects on the Indian Economy. **14**

OR

What is Budget ? Explain the various concept of Budget.

3. Explain the recent causes of price rise in India. What measures do you suggest to reduce price rise ? Discuss. **14**

OR

Explain the achievements and limitations of Nationalized Commercial Banks.

4. Discuss the recent Export and Import Policy of Government of India. **14**

OR

Discuss for importance and effects of Foreign Aid on Economic development in India.

5. Attempt any **two** short notes : **14**

- (1) Privatisation
- (2) Industrial labour in India
- (3) Recommendation of Twelfth Finance Commission.
- (4) Agricultural labour in India.
- (5) Main sources of Agricultural Finance.